

[Bindslev.]

jeg for mit Vedkommende godt anvende overfor Forfatteren Harald Bergstedt, hvis Udviklingslinie i det store og hele er gaaet i samme Retning. Jeg behøver blot at nævne Navnet paa en Bog som „Berliner-rejsen“, for at ærede Medlemmer vil vide, hvad jeg hentyder til.

Jeg for mit Vedkommende har altsaa begyndt med at sige, at jeg ikke vilde være Medforslagsstiller her, idet jeg mener, det vilde være bedst, om hele Spørgsmaalet blev taget op til en samlet Vurdering. Men da nu nogle ærede Medlemmer har taget Initiativet, finder jeg for mit Vedkommende ikke, at jeg bør lade denne Lejlighed gaa forbi til at give de Synspunkter min Stemme, som jeg i det store og hele deler.

Pinstrup: Det er ikke første Gang, jeg omtaler disse Forhold her i denne Sal; det har jeg gjort før, og som Medforslagsstiller til begge de Forslag, der foreligger her, vil jeg naturligvis baade selv stemme for dem og ogsaa anbefale andre at gøre det. Jeg har før indskrænket mig til at stille Forslag om, at Harald Bergstedt skulde gaa ud som den af de understøttede Forfattere, jeg fandt mest skadelig; men nu mener jeg, at de er hverandre værd, de to, her er Tale om.

De Betragtninger, jeg gerne vil fremsætte her ved denne Lejlighed, bliver maaske noget mere realistiske end de Teorier, der hidtil har været fremsat fra forskellige Sider. De gaar ud paa, at den, der elsker sit Folk og sit Fædreland, kun kan ønske dette Folk en fysisk og aandelig Udvikling, der betinger en villiestærk, en energisk og paa alle Omraader dygtig Slægt, som kan og vil gøre det Arbejde, der skal til for at hævde sig i Livets Konkurrence. Derfor har jeg altid været imod den litterære Mudderstrøm, der under Navn af materialistisk eller naturalistisk Litteratur stadig har fremført de slette og de lave Sider ved Menneskelivet. Dette skete for det meste i en af Erotik mættet, lummer Luft; og af Erotikkens Organ blev det jo hævet til Skyerne som Kunst for Kunstens Skyld. Jeg er fuldkommen uenig med det ærede Medlem Hr. Bindslev i hans Betragtning; jeg siger, den Kunst, der ikke tjener Livet i god Forstand, har ingen Berettigelse, den er kun til Skade for Folket som Helhed. Men naar en saadan Litteratur i et Slægtled har paavirket en Bys eller et Folks Ungdom, saa vil det sætte Spor i den følgende Menneskealder, i dens Liv og Gerning og Tankegang. Det er den Litteratur,

som har beredt Jordbund for Fru Thit Jensens Agitation og for den nye Kønsmoral, Kammeratægteskab m. m., alt hvad det nu er, og hvad deraf maa følge. Det er her to modsatte Anskuelser, der tørner sammen. Den ene indebærer Kravet om sædelig Renhed hos Mand som hos Kvinde, før de forenes i Ægteskab; det giver stærke Karakterer, det giver Betingelsen for det livsvarige Ægteskab, for sunde, stærke Børn, og det styrker et Folks Sundhed, Kraft og Dygtighed; det sætter Livets Mærke paa et Folks Pande. Det var det, Bjørnstjerne Bjørnson hævdede i sit Foredrag, som han holdt henede mangfoldige Steder i Landet, det, han kaldte: „Engifte og Mangegifte“. En anden Anskuelse for Folks sædelige Liv og Moral gaar ud paa at give Drifterne frit Løb, selv fra den tidligste Ungdom, endnu før Individet er fuldt modent og udvokset som Menneske. Det er det, som Thit Jensen vil sætte i System med Indførelsen af sit Kammeratægteskab; efter dette skal to unge jo flytte sammen og uden videre leve sammen som Ægtefolk, til de bliver kede af hinanden; saa tager de sig en anden Person. Men hvad vil Følgen af dette blive for Slægten? Jeg tænker ikke paa Børnene, thi dem vil Thit Jensen jo lære Folk at undgaa, saa der tilbage kun bliver Nydelsen, men ikke Følgerne af Handlingen, men jeg tænker paa Parterne selv, de to unge Mennesker, der flytter sammen. Hvad er det Kvindfolk vel værd, vil jeg spørge, der i sin Ungdom har prøvet en fem—seks saadanne Kammeratægteskaber, og som er gaaet fra Favn til Favn? Hvad er hun andet end et forjasket Fruentimmer, som ingen ordentlig Mand med Selvgtelse vil bryde sig det mindste om? Tror nogen, at hun efter dette duer til at være enten Moder eller Hustru? Nej, hun maa bøde med Livslykken for sin Ungdoms Usædelighed og Nydelseslyst. Og saadan gaar det for øvrigt alle, der lever paa den Maade. Paa samme Maade med den unge Mand, der gaar ind i et saadant Samliv, Samleje med forskellige gennem Aarene; han bliver i Almindelighed en Slapsvans, uden Villie og Energi, uden Evne til Troskab, og derfor ikke værdig til at indtræde i et regelmæssigt Ægteskab eller værd til sine Medmenneskers Tillid og Agtelse.

Da jeg anser Fru Thit Jensens Gerning, den, hun nu udøver, som skadelig for mit Folks moralske og fysiske Sundhed og sædelige Kraft, som nedbrydende for de kommende Slægter, vil jeg ikke bidrage til, at hun bevares som en af Nationens udmærkede Personer, hvem der paa Finansloven ydes offentlig Anerkendelse. Hen-